

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om den sande Christendom

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 226. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1826_431_2-txt-shoot-idm2839.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Saaledes tilstod, endnu 1810, den rationalistiske Theolog Tzschirner, som, mærkeligt nok, vilde slutte Kirkehistorien, at Rationalismen var en Overgang til 227 Christendommens Fiender, hvorved man opgav Alt, hvad der var Christendommen egent, og beholdt kun den Fornuft-Religion, og de sunde moralske Grundsætninger, der hverken stod eller faldt med Jesus Christus og den christelige Aabenbaring: beholdt kun Skallen af den christelige Kirke, som en mærkelig Ruin, Folk nu eengang var blevet vant til at besøge, og hvor man altsaa bekvemmest kunde holde sine moralske og deistiske Forelæsninger. Sandelig, var man endnu saa aabenhjertig, da kunde megen kiedsommelig Ord-Strid været undgaaet, og da skulde man i det Mindste ei finde mig paa Kamp-Pladsen; thi jeg troer paa Ham, der har sagt: Helvedes Porte skal aldrig faae Bugt med min Kirke, og jeg veed godt, at kan Han nu ikke længer selv forsvare den, da kan vi det langt mindre. Men Tiden og Tonen har mærkelig forandret sig, som jeg før har udviklet,*¹ Betragtningen af det attende Aarhundredes Oplysning i Salighedens Sag. Theologisk Maanedsskrift, April og Mai 1825. og vil derfor her kun minde om, og det var nemt at forudsee, det maatte blive Følgen, saasnart Christendommen igien fik Apologeter, man ikke kunde slaae til Jorden med spodske Smil og djævelske Øge-Navne; thi disse Apologeter maatte nødvendig skjære de til Christendommens Fiender overgangne Theologer over een Kam med disse deres Bundsforvandte, og vise, hvor utilladeligt det var, at bruge den christelige Kirkes Skal til en antichristelig Høre-Sal, og nu var der for de til Fienden overgangne rationalistiske Theologer aabenbar kun to Ting at vælge imellem: enten at vige Kirken, eller i Fortvivlelse paastaae, at de var dens rette Eiermænd, og at Christendommens Apologeter derimod var slemme Kiættere, Sværmere, Freds-Forstyrre og Kirke-Fiender. Det sidste 228 var, hvo nægter det, et fortvivlet Indfald, saalænge der var en eneste troende Christen, som havde Mod og Mund til at vise det i hele dets Latterlighed og Selv-Modsigelse; men ikke desmindre tækkedes det dog de rationalistiske Theologer alt mere og mere, saa det er slet ikke umueligt, at Endeel af de Yngre nu staae fuldt og fast i den Indbildning, at enten er deres selvgjorte Christendom den eneste ægte, eller det er saa aldeles uafgjørligt, hvad ægte Christendom vil sige, at Deres har samme Ret til at kaldes saa, som Vores, og desuden al rimelig Formodning for sig, da de er saa mange, og vi saa faa, de saa kloge, og vi saa dumme, de saa høilærde, og vi saa vankundige, at ethvert fornuftigt Menneske strax maa tænke: hvad saamange brave, lærde, kloge Mænd udgive for den ægte Christendom, maa nødvendig ogsaa være det, med mindre Spørgsmaalet om den ægte Christendom er saa mørkt og indviklet, at det slet ikke lader sig besvare, og er da aabenbar ei heller værdt at tvistes om!